

Beskrivelse af principper for drift i paradigmet Lad Naturen råde – Dynamisk Driftsplan

PRINCIPPER FOR GRØN DRIFT

DYNAMISK DRIFTSPLAN

LAD NATUREN RÅDE

MÅL

Borgerinddragelse & mere værdi for brugeren. Mere varieret natur på offentlige grønne arealer. Plads til naturen i byrummene.

VISION

Drift af offentlige grønne områder, som er mere dynamiske og inddragende – både for borger og for medarbejder. DD er et redskab til borgerinddragelse, som skaber mulighed for mere varieret drift, som er tilpasset behovet på det enkelte areal, med hensigt at øge biodiversiteten.

DD I PRAKSIS

De 9 råd

For at fremme biodiversiteten arbejder vi med 9 råd.

Fælles for disse 9 råd er at de alle på hver sin måde skaber levested eller fødested for flere arter, dyr, planter.

De 9 råd er udarbejdet af Naturafdelingen og indgår i formidling af mere vild natur i regi Vilde Vordingborg og Vild Med Vilje regi.

De 9 råd udføres på forskellige tider af året, afhængig af hvilke opgaver der knytter sig til disse.

Beslutning om hvor hvilke råd er passende at arbejde med, afgøres ud fra arealtype og anvendelse. (se årshjul)

Arealvurderingsskemaer

Udvalgte arealer vurderes efter "mængde" af konkrete indsatser, sammenholdt med arealets anvendelse nu og fremadrettet.

Borgermøder

Fysiske borgermøder i de 25 delområder/landsbyer med opland. Ønsker og behov tilpasses arealer så vidt muligt fra sæson til sæson, for at skabe større værdi og ejerskab for lokale befolkningsgrupper.

Devaluering i 2022 + indstilling til forlængelse i 2024, for det politiske udvalg.

DET LANGE GRÆS

At lade græsset gro er nok den enkleste måde at få en vildere have. Men der er stor forskel på resultatet afhængig af jordbund, niveauet af næringsstoffer og hvor mange urter der er fra start. Fælles er, at det er vigtigt at slå græs og urter en gang om året med opsamling. Det afklippede materiale kan anvendes som gødning af hække og frugttræer.

Hvem er det godt for - græshopper, sommerfugle og biller er på forskellig vis knyttet til græsland. Men også pattedyr som haren holder af det lange græs.

BLOMSTRENDE BUSKE & TRÆER

Blomstrende buske og træer der naturligt lever i Danmark er et must i en naturhave. Det kan være mirabel, hyld, hæg, tjørn, tørst, vilde roser og frugttræer.

Hvem er det godt for - Blomstrende træer og buske er fødekilde for mange bier, sommerfugle og biller. De finder nektar og pollen i blomsterne. Desuden lever mange insekter i larvestadiet på buske og træer.

VILDE URTER

Vilde urter er de planter der vokser vildt i den danske natur. Nogen af dem er planter der traditionelt er blevet kaldt ukrudt. Du kan få vilde urter i din have på flere måder. Lade være at luge/slå græs, så frø fra naturen eller plant en tørv fra et artsrigt område. Planteskoler sælger visse vilde planter.

Hvem er det godt for Masser af insekter lever af bladene på urter eller nektaren fra deres blomster. Sommerfuglen Lille ildfugl lever på alm. Syre og rødknæ, mens almindelig blåfugl lever på bl.a. kællingetand, rundbælg og andre ærteblomstrende.

STORE & GAMLE TRÆER

Gamle træer er en uvurderlig kvalitet i en natur-have. Det tager tid for et træ at blive stort og gammelt, så pas godt på dem I har, eller beskær det så stammen stadig står tilbage

Hvem er det godt for - Gamle træer er levested for mange organismer; mos og lav lever på grene og stammer. Fugle, flagermus og egern lever i hulheder. Svampe findes i stammen. Masser af insektlarver holder til på blade, skud eller inde i en trøsket stamme.

KVASBUNKER & HEGN

Kvas er afklippede grene fra hække og beskæring af frugttræer. Kvas kan lægges i en bunke eller laves som et naturhegn. Der kan løbende fyldes mere på kvasbunken, så slipper du for turen til gren-pladsen.

Hvem er det godt for - Kvasbunker er levested for mange insekter, tusindben og edderkopper. Småfugle som Gærdesmutte, Solsort og Løvsanger finder gerne redested eller føde i kvasbunken. Pindsvin har brug for blad- og kvasbunker både på kolde dage og i vinterperioden.

STEN

Nogen har naturligt sten i haven/jorden ellers kan man let anskaffe sten fra stranden eller fra marker. Sten kan bruges skulpturelt eller som afgrænsning i haven, som stengærde eller bare sten der omkranser et bed.

Hvem er det godt for - Sten i blandet størrelser placeret i små bunker gerne med lidt sand/jord er særlig gode som levesteder for padder og firben. Mange insekter og andre smådyr bor under sten eller i stenbunker.

VORDINGBORG KOMMUNE
STEN
 HVEM LEVER DER?
 Fiske og padder har puster og overvintringssteder i bunker af sten. Bløddyr kan kravle under og mellem sten.
 Mange insekter og andre smådyr bor under og mellem sten.
 Sten kan også bruges til at gøre drenene mere på deres overflader.
 Måske og lever kan gro drænet over på stenens overflader.
 Sten kan placeres enkeltvis, i bunker eller gærd. Sten kan bruges til at skabe et eller mere afgrænsning i haven, som stengærde eller bare sten der omkranser et bed.
 Find flere oplysninger på vordingborg.dk
 VILDT VILJE
 HORTENSICO BOKSERNE

DØDT VED

Dødt ved i form af stubbe, stammer og større grene der få lov at blive i haven er levested for mange dyr, svampe og laver. Træet vil langsomt blive nedbrudt af svampe og smådyr der kan omsætte træets fibre. Lad gerne stammen stå oprejst hvis det er muligt, ellers er en permanent bunke med trækævler også godt.

Hvem er det godt for - Dødt eller døende træ er levested for både svampe og insekter. Desuden elsker mange fugle at finde larver og smådyr der lever inde i stammen.

VAND

Vand er noget af det vigtigste for en mangfoldig have. Uanset om du kun har plads til mindre skåle eller baljer med vand, eller om du kan anlægge et vandhul. Det giver vand til tørstige fugle, pindsvin, bier og andre smådyr. Husk altid at lægge en gren eller sten i vandet, som de kan sidde på.

Hvem er det godt for - Vand tjener flere formål. Nogen dyr drikker af vandet, andre lever i det. Selv i mindre vandhuller kan der leve frøer, tudser og salamandre. Eller man kan få de smukke guldsmede, rygsvømmere og vandkalve til at trives.

BAR JORD & JORDBUNKER MED TØRV

Bar jord hist og her er godt i en natur-have. I muldvarpeskud får små vilde urter plads til at spire. Og de fredelige jord-bier laver gerne deres reder på bar jord. Du kan også selv skrabe jorden bar, hvis der ikke er muldvarper. En bunke af jord/sten giver variation i terrænet og skaber levested til forskellige planter og dyr.

Hvem er det godt for - Jordboende biller og bier. Vilde urter får mulighed for at spire uden for megen konkurrence fra græsser og andre urter.

INTERN STYRING

Beskrivelse af principper for drift af forskellige typer områder.

Alle faggrupper har givet input til beskrivelse.

Der er taget højde for arealvurderinger, områdernes funktion/anvendelse, samt konkrete indsatser/tiltag.

RABAT – I BY

Alle rabatter indenfor byzone klippes hver 2.-3. uge hvis de er under 2 meter bredde.

Arealer/rabat/indfaldsveje, hvor det er muligt at klippe et skår omkring kant og efterlader minimum 1 meter græsbræmme, kan accepteres i byer.

Byer er defineret med alt indenfor byzone-skilt.

TIP: Langt græs kan suppleres med blomsterblandinger eller løg.

OVERSIGTSAREALER

Oversigtsarealer klippes første gang i forbindelse med rabatklipping i maj.

Oversigtsarealer klippes efter behov, typisk 4-6 x sæson, og vurderes enkeltvis på baggrund af typen af beplantning og vækst.

ALLE der passerer et skilt som ikke er synligt, har et ansvar for at få styr på opgaven!

Skilte på lav galge skal være synlige hele sæsonen, slåning efter behov, typisk 4-6 x sæson.

Ved høje skilte og kantpæle må der forefindes højt græs.

Tip: lav nektargivende beplantning eller blomster/løg.

RUNDKØRSLER

Rundkørsler er ofte indgangsveje til byen. Der er mange forskellige udtryk i kommunen.

Generelt kan rundkørsler fremstå ekstensivt med højt græs, dog med klippet kant og hæk.

Hæk klippes 1 x sæson (efter august). Ved græs klippes kant til belægning hver 3. uge + ukrudtsbrænding/fejning.

Staudemåtter klippes ned i efter behov.

TIP: blomstrende buske/træer, løg/blomsterblandinger, dødt ved, sten.

BOLDBANER

Boldbaner klippes 1-3 x ugen.
Kant/skråning omkring boldbane klippes hver 2. uge i sæson.
Kampbaner 1 x uge.

Efterslåning foretages hver 2. uge.
Der foretages ukrudtsbekæmpelse hver 2. uge.
Banerne blæses for blade efter behov.

Tip: kvashegn og bladsøjler i kant af bane. Samt opsætning af stærekasser. Grundet frøspredning, IKKE blomsterblandinger eller langt græs.

LEGEPLADSER OFFENTLIGE

Græs klippes hver 2.-3. uge i sæson. Der buskryddes omkring inventar ca. hver 4. uge i sæson. Hæk klippes 1 x sæson, dog skal redskaber være frihold for grene/hæk.

Tilsyn ugentligt ved kontrolskema, samt affaldsopsamling.

Undgå beplantning med giftige bær, torne.

Tip: kvashegn, dødt ved, sten eller etableres frugtbuske/træer, blomsterblandinger.

REKREATIVE OMRÅDER

Opholdsarealer og parklignende arealer. Bruges til aktivitet, ophold/hvil – nyd naturen.

Opholdsområder + stier: klippes hver 2. uge. Buskryddes om inventar ca. hver 3. uge.

Hække: 1 x sæson, dog friholdes inventar.

Tip: Kvashegn, sten, stammer, nektargivende beplantning/blomster/løg.

Arealet vurderes 1 x årligt efter Arealvurderingsskema.

RASTEPLADSER

Rastepladser driftes som opholdsarealer afhængig af størrelse. Fremkommelighed og tryghed er i fokus.

Græs klippes hver 3. uge, og der buskryddes omkring inventar + ukrudtsbrænding.

Hæk klippes: 1-2 x sæson afhængig af placering og formål.

Beplantning/læbælter holdes nede med en 3-årig frekvens, for at minimere henkastet affald, samt skabe tryghed.

Tip: kvashegn, sten, stammer, nektargivende beplantning/blomster/løg, blomstrende buske/træer.

LØG- & BLOMSTERAREAL

Løgplæner klippes i bund i efteråret, gerne med opsamler, så løgene kan udvikle sig. Klippes efter afblomstring, i frekvens med øvrige areal/type.

Staudemåtter klippes ned 1 x forår, samt efter afblomstring/frøkast.

Blomster/græsareal: klippes ned 1 x år, evt. med opsamling, efter frøkast.

Bede: der luges ukrudt 6-8 x pr. sæson.

Gældende for alle typer; der klippes en kant omkring for at undgå at græsset spreder sig ind i arealet.

TRÆER

Træer ved veje og bygninger beskæres efter behov, typisk hver 3-4. år.

Vanris fjernes hvert år.

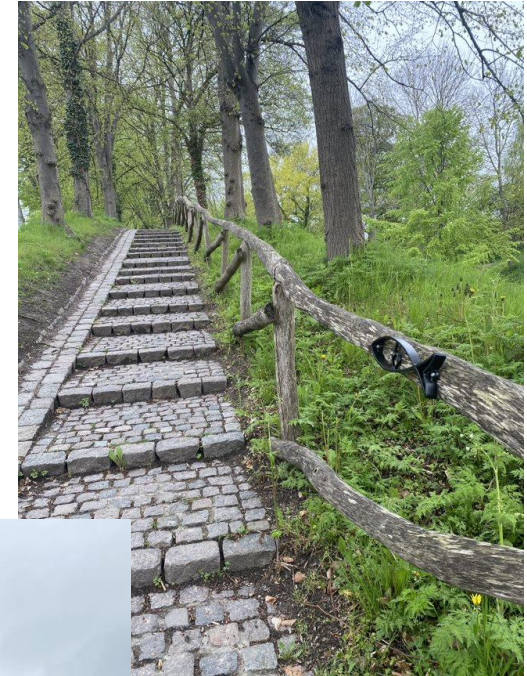
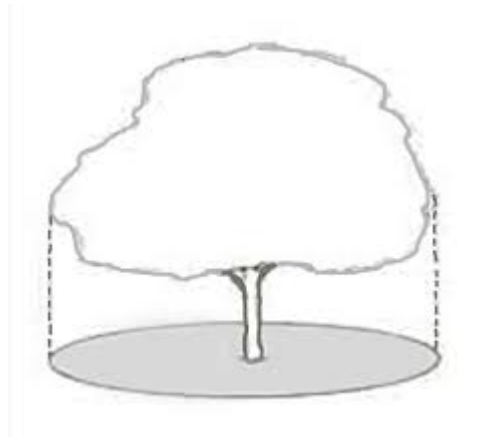
Træet skal sikres med relevant metode. Vanding 3-4 år.

Træer med stamme over 30 cm, skal risikovurderes.

Læbælter tyndes med interval på 7-10 år.

Drypzoner/fodposer med stauder/blomstrende busketter, under træets krone.

Som minimum skal der overholdes frirums-profil ved vej, stier, fortov, bygninger.

SLUT